

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Ing. Z. D.**, bytom K., prechodne K., právne zastúpená JUDr. Z. S., proti odporcovi **Ing. J. D.**, bytom K., právne zastúpený JUDr. J. J., K., **o zrušenie spoločného nájmu družstevného bytu**, vedenej na Okresnom súde Košice II. pod. sp. zn. 20C 15/2009, a na Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. 6Co 189/2010, v konaní o vylúčenie sudcov Krajského súdu v Košiciach. z prejednávania a rozhodovania veci takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Košiciach, JUDr. A. T., JUDr. A. H., JUDr. V. M., Mgr. D. F., JUDr. V. B., JUDr. O. J., JUDr. J. T., **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn. 6Co 189/2010 (vec Okresného súdu Košice II. sp.zn. 20C 15/2009).

O d ô v o d n e n i e

V konaní o zrušenie spoločného nájmu družstevného bytu, ktorá je vedená na Okresnom súde Košice II sp. zn. 20C 15/2009, podaním zo dňa 06.10.2010 vzniesol odporca námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu 6Co JUDr. A. T. ako aj ďalších sudcov pôsobiacich na Krajskom súde v Košiciach. Námietku odôvodnil tým, že JUDr. A. T. ako dlhoročná sudkyňa pôsobiaca na súde v Košicach, sa osobne pozná s matkou navrhovateľky JUDr. A. P., ktorá bola asi tridsať rokov sudkyňou Krajského súdu v Košiciach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súde v Košiciach (§ 16 ods. 1 tretia veta O. s. p.) posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti sudcov krajského súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený

z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právnu relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to :

1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo
2. k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo
3. k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.

Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávanej veci alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by pri všetkej nožnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na prejednanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je len povinnosť (nadriadeného) súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť

odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 listiny, čl. 48 ods. 1 ústavy), treba trvať na tom, že sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci možno skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Pri posudzovaní týchto dôvodov (ich analýze) v konkrétnej situácii je nutné prihliadať aj na rozsiahlu a inštruktívnu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky k danej problematike (pozri napríklad Piersack proti Belgicku, Hauschildt proti Dánsku, Delcourt proti Belgicku, Pullar proti Spojenému kráľovstvu, I. ÚS 332/08).

Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietat' zaujatost' dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú.

Z uvedenej judikatúry ESLP a Ústavného súdu Slovenskej republiky možno vyvodit', že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci disponuje.

Sudcovia Krajského súdu v Košiciach JUDr. A. T., JUDr. A. H., JUDr. V. M., Mgr. D. F., JUDr. V. B., JUDr. O. J., JUDr. J. T., teda senátu 6Co a zastupujúceho senátu 2 Co, v písomnom vyjadrení neuviedli a nepotvrdili existenciu právne relevantného vzťahu vylučujúceho sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Keďže ani zo spisu nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali ich nezaujatost', rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že títo sudcovia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta